

Οι Ανακαλύψεις – Η Δημιουργία των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής

Τα υπερπόντια ταξίδια διευκολύνθηκαν από την τελειοποίηση των τεχνικών μέσων πλεύσης και προσανατολισμού, της **πυξίδας, του αστρολάβου και του πορτολάνου**, και την ναυπήγηση ενός νέου τύπου πλοίου, της **καραβέλας**, που είχε μεγαλύτερη χωρητικότητα και ταχύτητα και ήταν περισσότερο ασφαλές. Οι ναυτικοί μπορούσαν να πλέουν στις ανοικτές θάλασσες και στους ωκεανούς.

Πορτογαλία	Ισπανία
Οργάνωσαν με τη χρηματοδότηση του πρίγκηπα Ερρίκου του Θαλασσοπόρου εξερευνητικά ταξίδια για την ανακάλυψη του θαλάσσιου δρόμου προς τις Ινδίες, παραπλέοντας την Αφρική. Βαρθολομαίος Ντιάζ Έφτασε στο ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας (1487). Βάσκο ντε Γκάμα Προχώρησε ως το Καλικούτ των Ινδιών και επέστρεψε με φορτία μπαχαρικών. Αλβαρέζ Καμπράλ Πλέοντας προς τις Ινδίες, παρασύρθηκε από τα κύματα μέχρι τη Βραζιλία, την οποία κατέλαβε στο όνομα του βασιλιά του. Οι Πορτογάλοι έστρεψαν το ενδιαφέρον τους προς τη Βραζιλία, όπου ανέπτυξαν φυτείες τσαγιού, κακάου και ζάχαρης. Για να αντιμετωπίσουν την έλλειψη εργατικών χεριών για τις μεγάλες φυτείες εγκαίνιασαν το εμπόριο μαύρων από την Αφρική.	Θέλοντας να μην αφήσουν το εμπορικό μονοπώλιο με την Ανατολή στα χέρια των Πορτογάλων αναζητούσαν σύντομο δρόμο προς την Ασία. Χριστόφορος Κολόμβος Γενουάτης Θαλασσοπόρος στην υπηρεσία του βασιλιά της Ισπανίας, πεπεισμένος για τη σφαιρικότητα της γης, ακολούθησε δυτική κατεύθυνση στα ταξίδια του προς την ανατολική Ασία. Όταν αποβιβάστηκε στο Σαν Σαλβαδόρ (1492) πίστεψε ότι είχε φτάσει στις Ινδίες, πεποίθηση που διατήρησε και μετά την ανακάλυψη και άλλων περιοχών της κεντρικής Αμερικής κατά τα επόμενα ταξίδια του.

Πορτογαλία	Ισπανία
Αμέρικο Βεσπούκι Φλωρεντινός θαλασσοπόρος στην υπηρεσία του βασιλιά της Πορτογαλίας, διαπίστωσε ότι οι περιοχές που είχε ανακαλύψει ο Κολόμβος δεν ανήκαν στην Ασία, αλλά σε μια νέα ήπειρο, την οποία προσπάθησε να χαρτογραφήσει. Η νέα ήπειρος πήρε αργότερα το όνομά του.	Μαγγελάνος Πορτογάλος στην υπηρεσία της Ισπανίας, ο Φερδινάνδος Μαγγελάνος ταξίδεψε δυτικά και παρέκαμψε τη Νότια Αμερική. Με αυτό το ταξίδι, τον πρώτο περίπλου της γης, που διήρκεσε 2 ½ χρόνια αποδείχθηκε ότι η Γη είναι σφαιρική.

Μια σημαντική συνέπεια των γεωγραφικών ανακαλύψεων ήταν ότι το κέντρο της παγκόσμιας οικονομίας μετατοπίστηκε από τη Μεσόγειο στον Ατλαντικό Ωκεανό και τη Βόρεια Θάλασσα. Τα λιμάνια της Σεβίλλης, της Λισαβόνας και της Αμβέρσας απέκτησαν μεγαλύτερη οικονομική δραστηριότητα από εκείνα της Βενετίας και της Γένοβας.

Το ασήμι και το χρυσάφι που έφταναν στην Ευρώπη αύξησαν την κυκλοφορία του χρήματος και κατέστησαν το νόμισμα αποκλειστικό ανταλλακτικό μέσο και μέτρο όλων των αξιών. Η εισαγωγή μεγάλων ποσοτήτων πολύτιμων μετάλλων στην Ευρώπη, προκάλεσε πτώση της τιμής τους, ενώ αντίθετα οι τιμές των αγαθών αυξήθηκαν σε πολλές περιπτώσεις κατά 300%-400% στα τέλη του 16^{ου} αιώνα.

Τα κεφάλαια που συσσωρεύονταν από το εμπόριο άρχισαν να επενδύονται σε διάφορες εμπορικές, τραπεζικές, χρηματιστηριακές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Έτσι τέθηκαν οι βάσεις του κεφαλαιοκρατικού συστήματος στην Ευρώπη, ενώ η φεουδαρχική δομή της οικονομίας άρχισε να κλονίζεται.

Η βιοτεχνία παρουσίασε σημαντική πρόοδο στους τομείς της υφαντουργίας, της μεταξουργίας και της τυπογραφίας. Στην πρόοδο αυτή συνέβαλε αποφασιστικά και ο σταδιακός παραγκωνισμός των μεσαιωνικών οικονομικών θεσμών, όπως ήταν οι συντεχνίες, που επέβαλλαν περιορισμούς στην ελεύθερη δραστηριότητα του ατόμου.

Παρά την ανάπτυξη της βιοτεχνίας και του εμπορίου, η γεωργία εξακολουθούσε να αποτελεί το θεμέλιο της οικονομίας. Η γεωργική παραγωγή εμπλουτιζόταν σταδιακά με την καλλιέργεια αποικιακών προϊόντων, άγνωστων μέχρι τότε στον ευρωπαϊκό χώρο.

Κύριος μοχλός της διαδικασίας μετασχηματισμού ήταν μια νέα κοινωνική τάξη, η αστική. Η άνοδος των τιμών είχε θετικά αποτελέσματα για τους χωρικούς και ολέθριες επιπτώσεις για τους ευγενείς και τους εργάτες. Η κοινωνία βρισκόταν σε φάση αναπροσαρμογών και έντονων αναταράξεων, καθώς εισερχόταν σε μακρόχρονη διαδικασία που θα ωρίμαζε το 18^ο αιώνα μέσα στο πλαίσιο του Διαφωτισμού.

Η ανάγκη αντιμετώπισης πρακτικών προβλημάτων οδήγησε στην ανάπτυξη ποικίλων επιστημονικών κλάδων, όπως της γεωγραφίας, της αστρονομίας, των μαθηματικών, της ζωολογίας, της βοτανικής, της εθνογραφίας. Δυστυχώς, η κατάληψη των νέων χωρών συνοδεύτηκε από σφαγές των τοπικών πληθυσμών, λεηλασίες και καταστροφές. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των Ισπανών, οι οποίοι μεταχειρίστηκαν απάνθρωπες μεθόδους στις χώρες της κεντρικής και νότιας Αμερικής εξαφανίζοντας τους προκολομβιανούς πολιτισμούς.

Η αποικιακή πολιτική της Βρετανίας στην αμερικανική ήπειρο προκάλεσε δυσaráσκεια στους Άγγλους αποίκους, οι οποίοι συνέταξαν Διακήρυξη Δικαιωμάτων με παραλήπτη τον βασιλιά.

Στις 4/7/1776, η Συνέλευση της Φιλαδέλφειας ψήφισε την *Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας*, η οποία συντάχθηκε με την καθοδήγηση του Βενιαμίν Φραγκλίνου και του Θωμά Τζέφερσον και είναι η πρώτη πρακτική εφαρμογή των πολιτικών ιδεών του Διαφωτισμού.

Μετά την κατάκτηση της ανεξαρτησίας, υπό την ηγεσία του Τζορτζ Ουάσιγκτον, το Συντακτικό Κογκρέσο κατόρθωσε να συγκεράσει τις δύο επικρατούσες αντίθετες τάσεις, τη μία που επιθυμούσε ισχυρή κεντρική εξουσία και την άλλη που επεδίωκε διατήρηση της αυτονομίας κάθε πολιτείας, και να ψηφίσει το Σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών ως Ομοσπονδίας.

Ομοσπονδιακή Κεντρική Κυβέρνηση	Πολιτείες
Αρμοδιότητες για την εξωτερική πολιτική, την άμυνα, τα οικονομικά.	Κάθε Πολιτεία διατηρεί την νομοθετική και εκτελεστική εξουσία σε θέματα της τοπικής αυτοδιοίκησης, της αστυνομίας, της δικαιοσύνης και της εκπαίδευσης.

Εκτελεστική Εξουσία	Νομοθετική Εξουσία	Δικαστική Εξουσία
Ασκείται από τον Πρόεδρο, που εκλέγεται από εκλέκτορες.	Κογκρέσο: Βουλή + Γερουσία <u>Βουλή:</u> αριθμός αντιπροσώπων κάθε Πολιτείας ανάλογος του πληθυσμού της. <u>Γερουσία:</u> 2 γερουσιαστές/Πολιτεία, ανεξάρτητα από τον πληθυσμό της κάθε πολιτείας.	Ανεξάρτητη, με επικεφαλής το Ανώτατο Δικαστήριο

Οι πολιτικές και ιδεολογικές ζυμώσεις κατά τη διάρκεια της Αμερικανικής Επανάστασης παραμέρισαν σταδιακά τις επιμέρους εθνικές ιδιαιτερότητες των αποίκων. Έτσι δεν δημιουργήθηκε μόνο ένα νέο κράτος, αλλά και ένα νέο Έθνος.

Το αμερικανικό Σύνταγμα, όπως και η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας, απηχεί, βέβαια, και μεταφέρει στο πρακτικό πεδίο τις ιδέες του Διαφωτισμού. Ταυτόχρονα, όμως, προχωρεί περισσότερο, καθιερώνοντας δύο άγνωστους μέχρι τότε πολιτειακούς θεσμούς: το θεσμό της **ομοσπονδίας** και της **αβασίλευτης δημοκρατίας**.

Παράλληλα, η αμερικανική ανεξαρτησία αποτέλεσε το πρώτο παράδειγμα επιτυχούς έκβασης μιας επανάστασης και διαδραμάτισε ρόλο καταλύτη. Στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, επαναστάτησαν οι ισπανικές αποικίες στη Λατινική Αμερική, ενώ στην Ευρώπη δημιουργήθηκε ένας επαναστατικός άνεμος που εξαπλώθηκε διαδοχικά στην Ελβετία, στην Ολλανδία, στο Βέλγιο και στη Γαλλία.

Το νέο κράτος, παρά τις αρχικές δυσχέρειες, παρουσίασε ταχύτατη ανάπτυξη σε όλους τους τομείς και αναδείχθηκε σύντομα σε μεγάλη δύναμη.

Συνθήκη της Γάνδης (1814)	Οι Η.Π.Α. επέβαλαν στην Αγγλία την οριστική απομάκρυνσή της από την Αμερική.
Δόγμα Μονρόε (1823)	Εγκαταλείφθηκαν οριστικά οι αποικιακές βλέψεις των Ευρωπαίων στην αμερικανική ήπειρο.